

Názoru nejvyššího správního soudu o t. zv. faktickém pojištění lze použít i za platnosti zákona č. 221/1924 Sb. z. a n.

Stížnost dle svého znění má zřejmě na mysli judikaturu tohoto soudu, v níž došla výrazu právní zásada, že pojistný poměr se všemi důsledky obligatorního pojištění podle nemocenského zákona zakládá se také tím, když zaměstnavatel svého zaměstnance u okresní nemocenské pokladny — byť i v nesprávném domnění, že dle zákona je k pojištění povinen — k nemocenskému pojištění přihlásil a pokladna přihlášku vzala na vědomí (srovnej Boh. A. 2981/24, 4757/25, 4977/25). Tato právní zásada byla sice vyslovena za platnosti nemocenského zákona ze dne 30. března 1888, č. 33 ř. z. a k jeho výkladu, kdežto dnešní spor jest posouditi podle zákona o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří z 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n., než oba tyto zákony neliší se v právních pojmech, pokud zde přicházejí v úvahu, a zákon č. 221/24 nemá ustanovení, jež by tomu bránilo, aby právního výkladu, uvedeného v citovaných nálezech, bylo použito plně i na pojištění podle tohoto zákona. (Nález nejv. správ. soudu ze dne 7. května 1929, č. 9307/29.)

K pojmu hlavního a vedlejšího zaměstnání.

Usnesením předsednictva okresní dělníky pojišťující pokladny v Senici z 13. března 1924 č. 37/751 byl zamítnut rozklad Slovenské banky, filiálky v Senici — stěžovatelky — do platebního příkazu pokladny, jímž byly stěžovatelce předepsány částkou 1.325 Kč 62 h nemocenské pojistné příspěvky za Pavla Novomestského na dobu od dubna 1920 do prosince 1923. Okresní úřad v Senici výměrem ze dne 16. května 1924 č. 3054/24 nevyhověl námitkám stěžující si banky proti předpisu nemocenských příspěvků za Pavla Novomestského s tímto odůvodněním: »Z výpovědi zaměstnance Pavla Novomestského je patrné, že je řádným zaměstnancem Slovenské banky Filiálky v Senici s řádným 7.000 Kč obnášejícím ročním platem, který si v pravidelných měsíčních částkách vybírá, že pravidelně denně od 9. hodiny do 13. hodiny v bance této pracuje, taktéž to, že plat za tyto úkony s výškou jeho důchodů z obchodu a soukromého majetku je rovnocenný, nemožno tedy považovati jeho postavení v bance za vedlejší, ale v nejhorším případě za rovnocenné, bez kterého výživa jeho rodiny byla by vážně zhoršena. Důvod, že Pavel Novomestský byl osvobozen od placení nemocenských příspěvků v době, kdy byl zaměstnancem bývalé Senické pokladnice, nepadá na váhu, neboť okresní úřad má bezprostřední vědomost o tom, že v bývalé Senické pokladnici úřadovalo se nejvýše třikrát týdně dopoledne od 10 do 12 hodin, taktéž plat zaměstnancův měl jen ráz honoráře a nikoli řádného platu. Z těchto důvodů podle § 12 z. čl. XIX z roku 1907 muselo býti napadené usnesení schváleno. Ministerstvo soc. péče naříkaným rozhodnutím nevyhovělo odvolání stěžující si banky a potvrdivši výměr okresního úřadu z důvodů v něm uvedených, poukázalo na ustanovení § 1. zákona čl. XIX/1907 ve znění § 1. zák. č. 268 z r. 1919 a připomnělo, že provedeným šetřením bylo prokázáno, že zaměstnání Pavla Novomestského v bance nebylo zaměstnáním vedlejším. O stížnosti uvážil nejvyšší správní soud toto: Stížnost nemá výtek po stránce právní, vznáší jedině námitky vadnosti řízení. Žalovaný úřad založil naříkané rozhodnutí po stránce skutkové na zjištění, že Pavel Novomestský byl v kritickém období ve službách stěžující si banky jako pokladník s ročním platem 7.000 Kč a že měl přibližně stejný příjem z pramenů jiných (z obchodu a soukromého majetku), a odvažuje toto dvojí postavení Novomestského dospěl k úsudku, že zaměstnání jeho u stěžující si strany nelze hodnotiti za jeho zaměstnání vedlejší, jež by podle § 1. zák. čl. XIX. z r. 1907 ve znění zákona č. 268 z roku 1919

nepodléhalo nemocenskému pojištění. Nejvyšší správní soud jsa vázán skutkovou podstatou, již žalovaný úřad vzal za podklad pro svoje rozhodnutí, může podle § 6 odst. 2. zákona o správním soudě zkoumati jediné, zda není snad skutková podstata v rozporu se spisy, či nevyžaduje v podstatných bodech doplnění anebo zda nebyly podstatné formy řízení správního porušeny. Takových vad nejvyšší správní soud neshledal. Stížnost popírá sice, že řízení bylo správně provedeno, neuvádí však, v čem spatřuje nedostatky provedeního administrativního řízení. Odvolávajíc se na obsah obecního svědectví ze dne 11. listopadu 1927, jež tvoří přílohu stížnosti, dovozuje z dokladu toho, že Pavel Novomestský vedle úřadování u stěžující si banky vede obchod smíšeným zbožím a nevelké hospodářství, a míní, že za tohoto stavu je vyloučeno, aby jeho 2—3hodinná denní práce jako pokladníka u banky mohla býti považována za jeho hlavní zaměstnání. K těmto vývodům třeba podotknouti, že nejvyšší správní soud nemůže podle předpisu cit. § 6 odst. 1. přihlídnouti ke skutkovému přednesu a průvodům, které strana uvádí teprve ve stížnosti na tento soud. Okolnost pak sama, že Pavel Novomestský byl majitelem obchodu a malého hospodářství, byla — jak svrchu uvedeno, — úřadem vzata v počet a hodnocena při zjištění, že zaměstnání Novomestského u stěžující si banky nebylo zaměstnáním vedlejším. Ostatně tvrzení stížnosti, že jmenovaný u banky pracoval jen 2 až 3 hodiny denně a další tvrzení, že zaměstnání toto bylo jen čestnou funkcí, jest v rozporu se spisy a se zjištěním úřadu, jež stěžující si stranou během řízení nebylo vzato v odpor, že Pavel Novomestský pracoval v bance pravidelně denně od 9 do 13 hodin a že pobíral za svou práci od stěžující si banky 7.000 Kč ročně. Stížnost se táže, co by pracoval pokladník v tak malé filiálce, jako jest filiálka stěžující si banky v Senici, po celý den, a jak by mohl vésti obchod a dohlížeti na hospodářství, kdyby byl v bance celý den zaměstnán? Pokud tímto přednesem stížnost brojí proti zjištění žalovaného úřadu, že Novomestský pracoval v bance pravidelně denně od 9. do 13. hodiny, stačí ukázati na to, co o přípustnosti námitek proti tomuto zjištění bylo uvedeno shora. Než i kdyby námitka ta byla přípustna, byla by bezpodstatná, poněvadž pro posouzení nemocenské povinnosti zaměstnance jest rozhodnou jen existence pracovního (služebního) poměru a vztah tohoto poměru k ostatnímu životnímu postavení zaměstnancovu, nikoliv však intenzita práci sama o sobě. Stačí, když stěžující si banka v uvedené pracovní hodiny měla možnost pracovní silou Novomestského volně disponovati, čemuž zajisté nevadilo další zaměstnání Novomestského (obchod a malé hospodářství), zvláště když podle spisů obchod vedl jeho syn Viliam. Nemohl proto nejvyšší správní soud uznati stížnost odůvodněnou.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 7. května 1929, č. 9308/29.)

K § 24, odst. 4 zák. č. 221/1924 Sb. z. a n.

Ústřední sociální pojišťovna vydala stěžující si pojišťovně rozhodnutí ze dne 29. září 1926 č. 4514/S-1926 tohoto znění: »Používajíc zmocnění daného Ústřední sociální pojišťovně ustanovením § 24 odst. 4. zákona ze dne 9. října 1924 č. 221 Sb. z. a n. usneslo se představenstvo Ústřední sociální pojišťovny na schůzi ze dne 29. září 1926 přeměnití dosavadní nemocenskou pokladnu ve Stodě na okresní nemocenskou pojišťovnu se sídlem ve Stodě a rozšířiti okruh její pojišťovací činnosti na celý obvod okresní správy politické ve Stříbře s působností od 1. října 1926. Současně bylo podle § 72 cit. zákona usneseno zrušiti tímto dnem okresní nemocenskou pojišťovnu ve Stříbře za tím účelem, aby byla spojena s okresní nemocenskou pojišťovnou ve Stodě. Tato pojišťovna pověřuje se provedením likvidace okresní nemocenské pojišťovny ve Stříbře podle § 73 cit. zákona. Bližší směrnice o provedení likvidace budou následovati ve